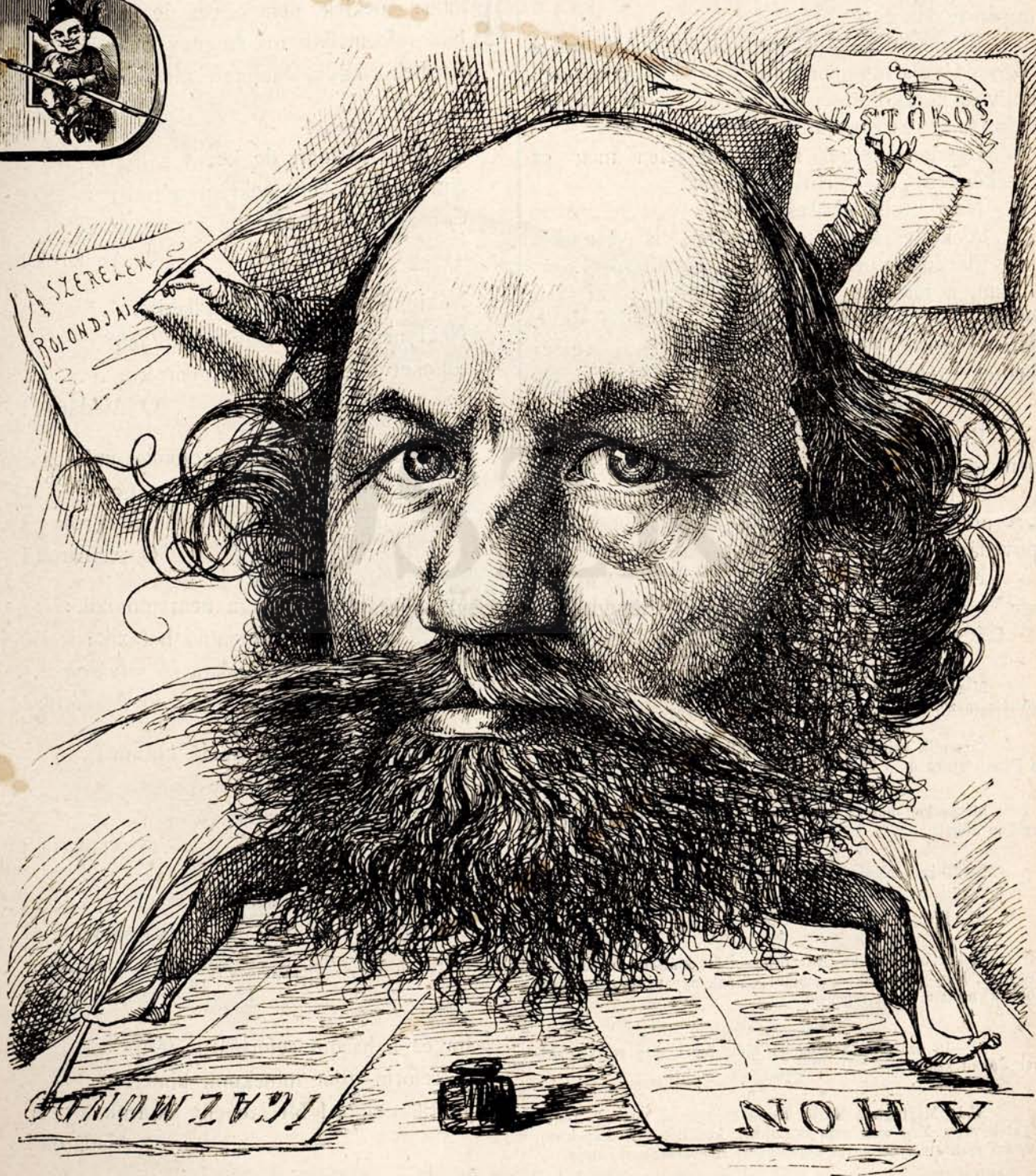

BORSSZEM JANKÓ

Jókai Mór.

NEHÁNY évvel ezelőtt csendes körben ülték meg Jókai 50-ik születés napját.

Tegnap zajos körben másodszer ültük meg ugyan-e napot.

Elmondhatja tehát magáról ugyanazt, mit a Sárosy Gyula Ingomárja: ha tudta volna anyám, hogy ekkora dicsőség ér engem, nem szántál volna kétszer szülni engemet!

Ugyanez okból másodszer jelen meg ez arcképe a „Borsszem Jankóban“.

Nem utolsó tisztesség.

A kettes szám a banketten is érte két jeles férfit: az egyik dicső Lázár Ádám, a másik a „vandor jogasz“, a ki Zebulont minden aron meg akartá inekelni. Mint a görög városok Homéroszon, úgy veszedtek ezek Jókain, énekelvén:

„Én a Kakasom nem hagyhatom!“

Ennél a maklári csudánál nagyobb baj nem esett.

A nap emlékére Jókai regényt ír e czimen: „A pohárköszöntés bolondjai, vagy: Epur si povedál.“

Kiadja a

B. J.

Gyulai a Jókai-napon.

(Szobájában egyedül.)

Mig én egy Romhányi rimet költök, ez az ember egy kötetet mázol.

Ünneplik kritikáim daczára. Elküldtem zabot hegyezni a Parnasszusra és ő kasztáli pezsgőt iszik ünneplőivel.

Ma le kell hűteni magamat a Naplónál. 8-órától 9-ig ott szidom Jókait.

9—10-ig a Közérdeknél.

10—11-ig a Nemzeti Hirlapnál.

11-kor beszólok az Ellenőrhez s azt kiáltom be Csernátornyoknak, hogy vezérczikkei galádul vannak ugyan írva, de mégis jobbak mint a Jókai regényei.

11—12 óráig az Athenaeum előtt fogok meg valakit, akivel Jókait szidhatom.

Ahá! Megfogtam Karit. Te se mégysz el, ugy-é? Derék gyerek vagy. Még csak nem is cikket közöltél a F. Lapokban, hanem csak amolyan kurta ujdonságot. Ez bosszantani fogja.

HORÁCZIUSI ÓDA.

(Lib. VI. Ode I.)

— A magyar eredetiből fordította dr Szőke Ignác. —

FÉRFIT éneklek, nem egyet de hármat,
Kik reformálják mi szegény hazánkat:
Eszmehordárok, született tanárok

És Aladárok.

Egyikök molnár, de kevés a lisztje;
Ám darál bőven, neki ez a tisztje;
Csak ki ne száradjon a malom-árok . . .
Ó Aladárok!

Néki nem étel, csak a jóllakitó,
Neki nem ember csak a néptanító,
Jöllehet olykor igazi számárok . . .
Ó Aladárok!

Második: György ur, alacsonka ember,
Szakála kender, tudománya te ger.
Bármit úgy ért, mint a java kontárok . . .
Ó Aladárok!

Másokat mosdat, maga nem mosaxik;
Arra, mi szellem, tenemód haraxik;
Benne ám nincs is, csak a lé szivarog . . .
Ó Aladárok!

Harmadik: szárnyát emelő kothúrus,
Integer vitae, sclerisque purus,
Akitől versviz özönére várok . . .
Ó Aladárok!

Bölcsességének mi sem állhat ellen,
Szárnyal oly fennen ez a ritka szellem,
Mint a szép varjú, s ugyanugy is károg . . .
Ó Aladárok!

Im ez a három református férfi
A reform utját minekünk kiméri:
Rajta, utánok! Mi szegény tatárok . . .
Ó Aladárok!

Mahomed koporsója.

Magyar Mihály. — Mi lesz már? Temetés-e vagy föltámadás?

BUDAPESTI KÖZLÖNY.

H I V A T A L O S L A P.

Nyomatik végre valahára a Légrádyék nyomdájában.

Itt van a szerkesztőség is meg a kiadó hivatal is.

Szerkesztő:
Csernátory Lajos.

HIVATALOS RÉSZ.

A belügyminister Toldy Pistát budapesti rendőrfőnökké kinevezte.

Rákosi Jenő nemz. színházi intendánssá kinevezetvén, egyuttal „Shakespearefalvi és Romeolaki” előnévvel magyar nemességre emeltetett.

P. Szathmáry Károly az aethetica körül szerzett érdemeinél fogva az utjonnan alakítandó tisztsági bizottság elnöke lett.

Jókay Mór, nemzeti tehenésznek ötvenéves jubileuma alkalmából a „peczérdús” czim és rang díjmentesen adományoztatott.

Kármán Lajosnak az első hazai mentő-eszme gyár tulajdonosának, további nagy eszmék gyártására az iparengedély megadatott.

Madarász József a pesti egyetemhez a madárnyelv tanszékére rendkívüli tanárrá kinevezetett.

NEMHIVATALOS RÉSZ.

Szabályzat

a pestvárosi rendőrségről.

1. § Minden fiatal lány egyedül tartozik az utcán járkalni. Aki papa, mama, nagyanya, nagyapa v. szobaleány kíséretében tetten kaphatik, további eljárás végett beszoigáltatandó.

2. §. Papok és papok hozzátartozói csak éjjeli 10—12 óra közt mutatkozhatnak az utcán.

3. §. Minden imádságos könyv elkoboztatik s helyettök regények osztatnak ki ingyen a nők, — s szabadelvű röpiratok az olvasni nem tudó szegényebb osztály közt.

4. §. Minden szemérmellen nő (aszszony vagy leány) aki úgy táncvigalmakon mint hangversenyeken és színházi előadásokon nyakig begombolva jelen meg, az e czélra föllálitott közegektől ki fog utasittatni.

Toldy István s. k.
rendőrfőnök.

= Egy ellenzéki „lap” azt merte állítani, hogy a kormány nem dolgozik elég szorgalmasan. Mint illetékes helyről értesülünk, e szemtelen rágalom a megvetés vállvonásán kívül csak a száznalmi gunymosoly apró pénzének fizetségében részesült s mi tartózkodunk minden további észrevételtől, csupán higgadt tárgyilagos-sággal jegyezvén meg, hogy hasonló merénylet kísérletei az aljasság bélyegét nyomják arczátlan terjesztők vastagtörű lelkületére.

= Nehány szélsőbali több nap óta cikkez a kormány ellen. Csodálatos türelmét a kormánynak csupán a csodálat ámulatával fogadhatjuk és óhajtanók, hogy a hiteles helyeken végre az oly szemtelen törekvések szarvát törni ne késedelmeznének. Egyébiránt hivatalos tartózkodásunk érzetében e nyomorult hadjáratról jelenleg csak ennyit szolunk: Gazság!

Ujdonságok.

(Nemzeti színház.) Heti játérend: hétfő: Hamlet; kedd: Coriolán; szerda: Lear király; csütörtök: Romeo; péntek: Othello; szombat: Szentiván-éji álm; vasárnap: Hamlet; kedd: Hamlet; szerda: Hamlet; csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Lear király.

(Kihágás.) Ma este botrány történt egyik józsefvárosi kocsmában. Egy napszámos ezt énekelte: „A Tisza, a Tisza de zavaros!” A részeg csőcselék nevetve és tapssal fogadta a dalt. Rendőrségünk rögtön bekísérte a tettest, ki vakmerő pimaszságának dögményes bőrébe férti nem tudó hitványságát a méltó büntetés pritsén fogja 24 óráig elnyöghetni.

(A nagy hideg) folytán Dunánk befagyott. (Tiszánkkal ilyesmi meg nem történhetne.) A szegény mada-

rakat fészükben megfagyva találják. A kormány gondoskodni fog a nemzet madarairól.

(Beesületesség.) Egy korán kelő napszámos asszony tegnapi viradó hajnalban az utcán egy csecsemőt talált. Azonnal följelenté a leletet, bár módjában lett volna azt megtartani. A főpolgármester ur megdicsérte a derék asszonyt s a főváros nevében tetemes ajándékkal jutalmazá meg.

(Gyermeksikkasztás.) Egy 8 éves fiút, gyermeksikkasztási erős gyanu-okok miatt, befogtak. A fiatal gonosztevő remélhetőleg vallomásokat fog tenni e bűntényre nézve, melyet bágyadt színe ugys elárul s az orvosi vizsgálat kétségtelenül be fog igazolni.

Körlevél

az adóhátrálékosság tárgyában.

Tekintetel azon számos hátrólékekrre, melyek az odó főzető honpolgerok vannak vissza: minden községi ööljárrossagnak ógy fidjelemét mint erres küzrremökdösít kerri ki a kormángy, a késedelemesküdük megintéserre, vogy pedig mokocskocskodás esetében a legnadjob szigarrasógali eljárórrra. Nem szökséges... dnak (... dnek) előodnom azon fantas ukukat, mellejek a kormángyt kenyszerretenek ezen errelyes fülepesrrre. Ha már edjeberrt is nem mint csak azerrt, hudj fektesönk sólyt a fedjelemrrre és a túrrvengy tisztele terre, amely nélkül állodolom nem fönállhat. Edj mólt régimnek átkas morredékoit kül eltörrölni es azerrt ohajtjunk az errelyt és nyilevánitjunk ebéli nézetemet, vunutkazúlag fidjelemzetetésemet, rremengyelvén a legjob erredemgyet.

Fogadja szivesen sat.

Horn Ede
államtitkár.

A napról.

— Falb Rudolf előadása után. —

A NAP álló csillag. Ezt a magyarok fedezték föl már az őskorban; mert míg a művelt görögök és rómaiak azt hitték, hogy a nap a föld körül forog, a magyar nyelv elejétől fogva e kifejezést használta: „három álló napig“ stb.

Ezen észlelettel összeköttetésben áll a bolygók napköri forgásának pályaalakja, mely ellipszist képez. Ez irányban is, úgy látszik, a budai ellipsis adta meg a csillagászati világnak az első impulzust.

A naprendszer még ma is a hajdani bécsi elveken alapuló centralismust állítja szemünk elé s ezért jelenleg Magyarországon nem igen népszerű. Mindazonáltal a pusztai népek — hasonlóan a babyloniai, assyriai s egyéb lapálylakó népekhez — annyira véreben van a csillagvizsgáló ösztön, hogy még mainap is csillagászati befolyásokra és vezérelvekre akadunk az új Budapesten, például: a külső és belső körutra (*rotatio externa et interna*) s a sugárutra (*via radialis*), melyek elseje Kopernikuson, második Aragon alapul.

A nap az egész naprendszer világosságának, hevének, delezességének, villanyosságának és nehezedésének középpontja; fiókja pedig a bécsi „k. k. Centralanstalt für Licht, Wärme, Electricität, Gravitation, Meteorologie und Erdmagnetismus.“ Közlönye a sajtóban: a naptár, mely azonban bélyeget csak földünkön visel.

A nap physikai természete legújban tökéletesen ki van derítve, különösen a kísértetlátás (*spectroscopia*) találmánya következtében, mely Kirchhof nevű német temetőn Bunsen által történt. Ez által kitűnt, hogy a napfoltok nem egyebek mint szeplők, melyeket a nap ábrázatán a roppant hőség támaszt; a napfáklák kiváltképen stearint és gyertyabél tartalmaznak; a protuberantiák föllobbanó köneny (*hydrogen*) lángjai, tehát valóságos vizlángok, azaz égő víz, recte égett víz, t. i. pálinka; a corona egy világosságból álló légkör, azaz profán dicsőrk, mely még abból az időből maradt fenn, mikor a napot istenség gyanánt tisztelték.

A napnak kétféle mozgása van: 1. öntengelye körül, mely által a földi szédelgésnek is alapokává lett; 2. a világűrben tova, körülbelül a fiastyuk irányában, melyet ezért előbb-utóbb okvetlen meg fog sütni.

A nap elemi alkotórészei ugyanazok, mint a földéi és a többi bolygókéi. A spectroscop segítségével benne a földi elemeket mind fölaltalták, és pedig: papirozt, politikát, deficitet, dividendákat, adót, monopoliumot, bélyeget, pört és hírlapot, melyeket ott protuberantiáknak neveznek.

A nap távolsága földünkől oly nagy, hogy ha Krisztus urunk születésekor egy ágyugolyót, mely minden másodperczen 100 mérföldet halad, kilöttek volna a nap felé, s az azóta folyvást röpülne, most még a tudós Maurus Jocosus szerint csak annyira haladt volna, a mennyire Budapest esik Soroksárhoz. Egy

levél, mely a magyar királyi póstán Ó-Budáról a Terézvárosba 2 hétig megy, Ó-Budáról a napba 17 billió, 372 millió, 415,636 esztendeig és $4\frac{1}{2}$ másodperczig volna utban, a mikorra az adressátus már bizonyosan meghalt volna.

A nap súlyát meghatározni igen könnyű, mert a nap 24 órából, minden óra 60 perczből és minden percz 60 másodperczből áll. Mihelyt tehát tudjuk, mennyit nyom egy másodpercz (x), tudjuk a nap súlyát is, mely egyenlő $x \times 60 \times 60 \times 24$. Tudván pedig, hogy az idő drágaságánál fogva minden másodpercz fontos, világos, hogy $x = 1$ font; a nap sulya tehát $1 \times 60 \times 60 \times 24 = 87,840$ font = 878 mázsa és 40 font.

Ennyi, mit a napról a nagyobb publikumnak tudni szükséges; a többi inkább a speciális ismeretek ismeretlenei közé tartozik.

PEKINGBŐL.

Az új császárka — bár még csak 5 éves — már is kifejezte örömét az új kínai kölcson felett. Ő felségecskéjének legközelebb egy osomó szelvényes kötvényt fognak adni, s reménylik, hogy a couponok lemetszése a piczi monarchát mulattatni fogja.

Mokány Berczi

a dombszögi kaszinóban.

— Spiritisták között. —

ATTANDE!

Elég volt a farsangi husból. Gyerünk a bűjt-beli koplaló lelkek kö-zibe.

Mőre is van hát az a kísérteti csárda?

Odajgazittanak a Tréziavárosba. Mingyá gondoltam. Ha kísértet, nímetekhől huzódik a. Ez is hozzátartozik a czibilizációhól.

— Hékás, mondok egy vín csoroszlyához, aki az iczczakai szeny-nyét öblögette egy la-vórba, ez itt a Wesse-lényi-utca?

Rám néz a framám, elvicsorítja magát, a

boglyas fejit csóváltatja s aszongya, hogy oan utcza erre nincs.

— Bujnék belid a Tóti Dorka söprüstül, te kísértet! mondok magamba. Dehogy nincs! Itt muszáj ennek lenni. Itt a cédula!

— Ja szó! köhögi a Százcánz Sára. Die Wäscher Leni-Gasse! Épen benne tetszik állni.

— Micsa? Vesser Léni utca! Vakulj magyar! Hiába körösztolód a fővárosodat a hét vezérre meg a magyar istenre: nímetet faragnának itt míg én belüllem is, ha sokat erre hurczolnám a lábamat.

A 18-ik numerusba bejállitok s mutatom a bilétemet.

— Jól van, mondja a szellemi cseléd. De a kutya nem mehet be.

— Emberebb az én kutyám te nálad! Abrincs nímet! Füttyentettem a Szellőmnek s ezzel be a furchzimmerbe. Az ajtóbul elejbém lebegett egy fehér alak. A főkisírtet volt.

— Csokolom genge kezéjít, szellemnassád, mondok. Együttem, hogy belejártsam magam a földöntuli esméretekbe. Az icczaka az anyai ágrul való dedapámmal álmodtam. Az igazított ide.

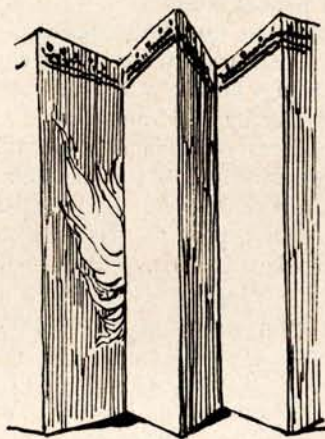
A fehér szemíly — mer valójában az vót — laposan pislantott rám. Olyanformát mondott, hogy nem felelhet, mer éppen álmodni készül.

Ahán!

A szobába léptem. Oan vastag sitít vót benne, hogy mondok, tán ide csapolták le a fekete tengert. De hogy széjjel nézek, ugy láttam, hogy inkább a vörös tenger volt; mind jordányul beszéltek. Körültapogatok, de rossz helyre, mert akkora sikítás következett utána, hogy csak ugy hasogatta a lebegőt, mint fekete retket a bicska

— De kényes lélek maga, lelkem, mondok. Ha lélek, mit hozza jide magával a testyít? Ekkor balrul meg még víknyabb sikoltás hallatszott.

— Jesszász, an geist! ordítja kathólika nyelven egy idetévelyedett körösztiny néember s sonica a nyakamba ugrik. Mi nyavalya töri mán ezt is? mondok. Ekkor érzem, hogy a Szellő kutyám bomlik. Idegeny határba volt balhát fogni. Fene jó szimatja van a döginek. Agaramot a székem alá lapítottam. Ott kussoljon, mert kezdődik a pogány mise.

Ahun a! Egy szellem ott ötögeti ránk a tüzes nyelvit. A lobogását lefordítják érthető nímet szóra. A látható nyelv néma beszédjéhez egy láthatatlan nyelv adja meg a hübnert. Ez a Daedalus, mondá, kinek lelke azóta egy francia légmászó tetemibe bújt bele. Eppárszor még kibökte a nyelvit egy spanyolfal résibül, osztán visszazármazott a szellem-vármegebe, ahova való.

Ne higy a nímetnek ha görög is, mondok magamba. Rányitok még a titkodra, őrmény!

Egyszerre nagy csetepaté a fejem fölött. Oan furmán szólt, mintha kilenczven ibriket vagdostak volna a falhol. A lapoczkám közzé kaptam a fejemet. A Szellőm meg ugy vonyított, mintha maszlagot evett volna.

— Kusti, nervózus dőge, mer szellemmé nyomorítanak téged is!

De cserepek nem hullottak. Egy vak hang meg azt magyarázta, hogy az ibrik-zörgésre, melyet Brutus Collatinus né római ifjasszony Morena szakácsnéjának a szelleme követett el, felelt az a herkulánumi agár, aki ott pákosztoskodott a hajdani coqua konyháján.

— No Szellő, neked is van ősapád, fusson ki az ármálisod.

Csak tünődtem, tamáskodtam. Ekkor megszólal a házi kisírtet.

— Kétkedő van a hívők között. A szellemek vonakodnak hívásunkra megjeleni.

— Én vagyok az, aki nem hiszek! mondok büszkén. Ezzel fölállok, odamenek a spanyol falhol, egy toszintással félrerugom — hát ott guggol egy ven cigány, aki két potára szedett teljes szuflával bőfögött bele egy serpenyőbe

— Akasztani való! ordítok. Hát ebből a spiritusból lohogod ki a spiritizmust, gazember! Nem vagy te Daedalus, hanem dadelus, a fekete fene borítsa be a képedet! No volt erre szüret! Mármost mintha ezer ibriket csapkodtak volna a plafondra. Ugy tetszett, hogy a főretteg a firhang mögül gyün Férrándítottom — ekze, ott üti egy

csörgetyüs dob fenekit az ördögök édes anyja. Nem a Morena volt, hanem a moréné, bújjon bele a füstös nemzetsége.

Kerekedett erre oan veszekedés, hogy országgyűlésnek is megtette volna. A Szellőm se sajnálta a hangot s úgy közbekántált, mintha kottából fújta volna. A vászon nipsig visitott, mintha csipkódnák. A vak hang meg egyre azt hajtotta, hogy ha a kételkedő hinni akar, meg fogják győzni.

Mán mikor hiszek, bököd a meggyőződésed. De hogy azt ne mondják a kisírtetek, hogy sajnálom tülük az antrét, aszondtam: no jó van, essék belétek a hazajárvány, hannim hát, elő tudjátok-e czitányi az én ősapámot.

Egy minutum alatt megint sitít vót minden s a hogy föltekintek — az isten Jézus ucssa! — ott lá-

tom az én tatár dédapámot. Muhukánt, akibül a Mokány-nemzetség származik. No, emmán oan kunstuk volt, hogy gondolkodóba ejtett. A vak hang nekibátorodott erre és kihirdette, hogy az ős után meg fog jelenni az unoka is — a kételkedő. — Már hogy én? kérdem.

Még ki se szalajtottam ezt a szót, amint sza-

kasztott magam ott fehérlettem a fekete falon; még a Szellőm se hibádzott.

Erre osztán dühbe gyüttem.

— Szellő! mondok. Svindlér szemfényvesztés!
Alo mars!

Egy ugrásra ott termettünk mindaketten. Megfogtam az édes magam kísértetjít . . . ráma volt! komisz lécz-ráma! Abba voltam belefoglalva kutyástul

Egy kettő! — zsupsz! A petroleum-lámpást lerugom s bele a nipsigbe.

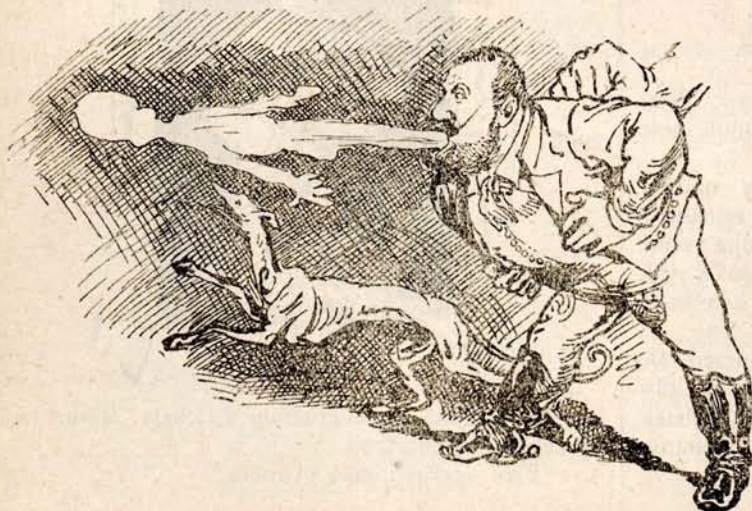
— Aj V a y! kiáltotta egy vén jebuza.

— Maul halten! Nit ferräten! orgonálta egy másik.

Előléptem és a következőképpen szolnokoltam:

— Dámájim! Uraim! Méltóztatnak magukat az delhölgyek luddá, az delurak pedig lóvá tétetni. Szerény velekedésem szerint abczugot szavazzunk ennek a cibaki komédiának, akivel . . .

Megakadt bennem a szó. Akkorát puffantott egy ököl a hátam közepibe, hogy szikrát hányt bele a szemem és látván láttam, hogy fut ki belüllem a lélek.

Mán csak a lába végít érzettem a gégámba. Tyűh! aki föltámadása van minden herkulánumi szakácsnének . . . nagyot szíttam magamon s csak úgy apránkint, mint a makarónit, szopogattam visszafele a lelkemet.

Tisztelet becsület annak az ökölnek. Ez megtéritett.

Megfordulok. Tomporos honlejány állt előttem.

— Maga vót, galambom? — eszem azt a mak-

kon nevelkedett bájos mívoltát! Kihöl legyen szerencsém?

— Én vagyok stájerországi, a gorobitzi beczirkszriker lánya, aki álmomba tudok beszélni.

— No, ha maga álomba, én meg ébren. Tessen velem tartani.

A hotelba megsugta az óberkernyel, hogy ez az (ábrázattyarul) hódvilágos kisasszony a spiritusos kompánia kontójára megevett egy hét alatt 80 forint áru böftököt, 50 forint áru rántottát és megivott a högyibe 40 butélia bak-sört.

— No, ez nekem való hölgy!

Idíztük a szellemeket mint a parancsolat. Fölséges multság vót, de még se oan mint az, aki ott virít abban a kisebbik szobában a zöd asztalon.

Hadd is szölljék hát az a csöndes!

BORSSZEMEK.

Hallom: esetlennék nevezett kegyed engemet, Irma,
Fájdalom; annak nem mondhatom én kegyedet.

*

Csillagos Annát fényüzőnek tartja sok ember,
Csillagos Anna pedig nem nagyon üzi a fényt.

Kraxelhuber Tóbiás

preschpurgi háziurnak okoskodásai.

Czu tumm!

Ünebelneg ety mótyer boétot, a Jokáit, aszerd, merd írja már nedven esztende olda mótyorol.

Micsota kunststuck ezted? Ha ő egy boét, muszájn negi utyis gedichte schreiben. Agi ety szapo, asztad varja ugyis nodrágot! Mindengi erdi a móga tolgat. Na ja!

Ünebelni csog agor gellene, ha a boét varja nedven esztende olda nodrágot, és a schneider sinálik románokat czum lesen.

De ászog a mótyarog mintik géresneg vollomi skandált a hózafiságro, feno étyo meg.

Mosdand írja eben a Herr von Pamschabl, a a ki ety porád én hozám, hoty a Jokái verseit ollvazsda némedől.

Ta lext ti nider! Hád a Jokái eigentlich a teiscser! És mékis a mótyorog ógornog ötéd wegfishen. Nem engedunk! Taz gipcz nid!
Pózama poszme!

Magyar műkritika.

I. „EGYETÉRTÉS.“

Az OLASZ rezonáncz-építészet igen nevezetes volt. Valami Bramante fordul elő benne mint polír, ki azonban mint malterkeverő tót is jelentékeny volt. Ő építette többi közt a sz. Péter templomát valódi rezonáncz-góth stylben, Romániában; más olasz városokban is megfordult, így Monacóban (München), hol a Nótredame-i toronyór lakását építé, és Avignon pápai székhelyen, melyben a Vatica vagyis Patica palota az ő műve. Kivált ezenkívül még bizonyos Leon-Battista Alberti, ki hazánkban is épített; neve-

zetesen Alberti-Irsát ő építé. Ott voltak még ezenkívül Michel Angelo (Angyal Mihály) és Buonarrosti is, kik azonban inkább gipszöntéssel foglalkoztak. Az előbbi azonban a római Angyalvárat építé, mely az ő nevérol neveztetett; az utóbbi később nevét Bonapartéra változtatta és Párisba költözött át. Egyéb nevesebb építőmesterek Olaszországban: Vandico, aki hollandi származásu s előbb Van Dyk volt; különösen arczképeket épített. Továbbá Rubens, Jacopo izraelita festő 12 fia között a legidősebb, ki később az egyiptomi pharao (alkirály) országában telepedett meg, hol Memnon pyramisait építé. Nemkülönböztetve bizonyos Apelles (Abeles?), kinek tiszteletére San Apollinare egyháza épült Ravennában, Róma egyik külvárosában. Mindezen építészek által a rezonáncz-styl igen divatos lett, úgy hogy ezentul a görög stylt mindig góth modorban építették.

II. „KÖZÉRDEK.“

EGY BIZONYOS Michel Angyelics nevezhető talán a rhinessenzia stylus föltalálójának Olaszországban. Ő a hires Alighieri családból volt, melynek családfája régisége miatt különösen butorgyártásra igen alkalmas. Téves fölfogáson alapszik, hogy ő lett volna teremője a bécsi belvederi Apollónak s a római pantheonnak, melyben Voltaire sirja van. E két nevezetes mű inkább egy Raffael nevű festő műve lehet, kinek „stanzái“ Rómában az olasz poézis legszebb sonettjei közé tartoznak. Ő alig 20 éves korában halt meg s alig élt többet 30 évnél; mindazáltal megteremtette a barok izlést, miért is tréfásan Baroccionak neveztetett. Ezen izlés essenciája a rhinessenzia, mely szerint mai építészeink, például Hauszmann és Ybl is építenek. Ennek egyik oldalága a „laterális stylus“, melyben először a római Laterán palota épült (innen neve) s mely a Coliseo-ben először jó colissioa a góth elemmel (innen neve). E periodus nevezetes tényei még a következők: Tiberius pápa építette a Tiberis folyamot Rómában; Pompejus római lovag a palazzo Pompei-t Veronában; a római sánta Maria Maggiore templomot a Lago Maggiore mintájára is ekkor alkották; ekkor hozták a trojánusi oszlopot Trójából Rómába Lucrezia Borgia indítványára, ki Rómának Donizetti nevű külvárosában született; valamivel később Tiziano Vecellio da Cadore, ki némelyek szerint Vercelli városáról, mások szerint a velencei „Ca d'oro“ után nyerte nevét, a Mózes szobrát festette meg IX. Pius pápa sirján, miért is „Pontiziánifex Maximus“ czimvel ruháztatott föl. Mindezen nagyszerű munkálatok által a rhinessenz izlésű plasztika, az ugynevezett rhinoplastika, nagy virágzásra emelkedett.

NYILATKOZAT.

Semmi pártkormány-változás, amíg, mint a falusi bíróság, nem megy körösztil rajtunk valamennyünkön a ministerség!

A Deákpart 250 tagja.

BÉCSI LAPOK HIREI.

Herr von Tisza ¹⁾ ma megérkezett. A kabinet-krizist úgy látszik sokkal nyugodtabban veszi, semmint a budapesti hírek után föltenni jogosulva voltunk.

(„N. F. PRESSE“.)

Mint jó forrásból értesülünk és saját tudósítónkra is hivatkozhatunk: Herr von Ghyezy ²⁾ vissza-lépése fait accompli.

(„PRESSE“.)

¹⁾ T. i. Lajos. ²⁾ T. i. — e.

A válság folyvást tart. Herr von Deák ³⁾, jól-lehet nem hagyhatja el szobáját, ma a végmegoldás tekintetéből ide megérkezett.

(„TAGBLATT“.)

Herr Gf. Karoly ⁴⁾ magyar-osztrák nagykövet, tekintélyének egész súlyát latba vetendő, az éjjeli vonattal Berlinből az unerquickliche bonyadalmak színhelyére sietett.

(„VATERLAND“.)

³⁾ T. i. + y. ⁴⁾ T. i. Posner.

Különös figyelemre méltó!

A hirneves dr. Forti-féle

SEBTAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, elvlasztó, érlelő s fájdalmat csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosab s egyszerűsmind gyökeres gyógyulást eszközöl különmemű bajokban.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomagé 1 frt. használati utasítással együtt, postán küldve 20 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállítmány nem teljesítettik.

Központi küldeményező raktár: **Pesten: TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál király-utca 7-ik szám alatt. — **Bécsben**: Pleban F. Xav. gyógsz. urnál a régi tábori gyógyszerárban, István-tér, 1-ső és 2-ik szám. — Dr. Girtler F. gyógyszerész, Freiong 7-ik sz. és Wisinger F. az arany sasböz címzett gyógytárában, Kärntherring, 18. sz. — **Prágában**: Fürst J. — **Grácban**: Dr. Grablowitz V.-nál.

Továbbá kapható **Budapestben** (Lipótváros): **Jezovits M.** udvari gyógytárában, a három korona- és marokkói-utca sarkán. **Fornagyi F.** 3 koronaron-utca 26. sz. — **Thalmayer A.** és **társánál**, a nádor-utczában. — **Kochmeister Fr. utódainál**, a 3 korona-utca 22. sz. — **Kuhn J. M.**, a József-téren 7 sz. (belváros) — **Dr. Wagner D.** ur a „sz. háromsághoz“ címzett városi gyógytárában a városház-téren, és a „nádorhoz“ címzett gyógytárában, vaczi Boulevard 59. sz. — **Emresz K.** az uri-utczában a „két matróhoz.“

Telkesy J. udv. gyógsz. a várban. — **Wlaschek E.** a Krisztinavárosban. — **Eiszdorfer G.** a Tabauban (Ráczváros) fő-utca. — **Alsó-Lendván**: Kiss B. nál **Aradon**: Szarka Luizánál. — **B.-Uffalun**: Vas Jenő. — **Békés-Csabán**: Biener B. — **Büd.-Sz.-Mihályon**: Lukács Fer. — **Debreczenben**: dr. Róthschnek V. E. és Tamássy K. — **Duna-Földváron**: Nádhera P. — **Egerben**: Plank Gy., Schuttag J. és Köllner Lőr. — **Eperjesen**: Isépy Gy. — **Érsekújvárott**: Conlegner J. — **Gyöngyösön**: Mersits J. — **Győrött**: Lehner F. — **Hajóson**: Fallner J. postamester u. nál. — **H. M.-Vásárhelyt**: Wolf V. — **H.-Szoboszlón**: Beszédes J. — **Husztion**: Schmidt K. és Teodorovics J. — **Jászberényben**: Teschler E. — **Kassán**: Koregtó A., Wandraschek K., Megay G. és Hegedüs L. — **Késmárkon**: Genersich C. A. — **Komáromban**: Grötschel Zs. — **Kumadaráson**: Jung K. — **Léván**: Boleman Ede. — **Mező-Túron**: Borbás J. — **Miskolczon**: Dr. Csáthi Szabó J. — **M.-Szigeten**: Héder L. — **Mitrowitzon**: Kerstonoschitz A. fiainál. — **N.-Kanizsán**: Wajdits J. — **N.-Szombaton**: Pántotse R. — **N.-Váradon**: Huzella M. és Molnár J. gyógsz. — **Nyírbáthoron**: Sztruhar J. — **Nyíregyházán**: Korányi J. gyógsz. Kovács S. és Maurer K. — **Pakszon**: Malatinszky S. — **Pécsett**: Sipőcz J. — **Pozsonyban**: Pisztorý B. — **Rimaszombaton**: Hamaliár K. — **Rozsnyón**: Dr. Pösch J. gysz. és Hirsch J. N. — **Rutkán**: Ruttkay T. — **S.-A.-Ujhelyen**: Gallik G. és Pintér F. — **Sümegen**: Stamborszky L. — **Szatmáron**: Bossin J. — **Sz.-Fehérvárott**: Braun J. és Dieballa Gy. — **Szombat helyen**: Pillich F. — **Temesvárott**: Pecher J. E. és Pap J. gysz. — **Técsön**: Agoston Gy. — **T.-Ujlakon**: Roykó G. — **Tokajban**: Dr. Juhász P. — **Ungvárott**: Okolicsny J., Lám dándor gysz., Peltsárszky A. és Krausz A. — **Veszprémben**: Ferenczy K. — **Zágráiban**: Hegedüs Gy. és Mitlbach Zs. — **Zirczen**: Tejfel J. **Erdélyország. Kolozsvártt**: Valentini A. és Wolff J. — **Brassón**: Morscher W. F. és Gyertyánffy J. és fiainál. — **Hátszegben**: Máéfi B. — **M.-Vásárhelyt**: Bucher M. — **Szászváros**: Rekert E. K. gyógsz.

Forti László, Budapest, ráczváros, fő-utca 590. sz

Legközelebb jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a maga nemében egyetlen könyv:

„önsegély“

cizimmel, a nemzörészek minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNST L.

hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segítséget nyújt mindazoknak, kik ifjabb korokban titkos bünt vagy mértékelen kicsapongást üztek, és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szédült idegzetben szenvednek, időelőtti tehetetlenségnek már rabjai, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, **börbajokban**, bujakóros köszvényben, húgycsőszűkülésben szenvednek, vagy kiknek teste túlságos higanyadagok által gyöngítettett, teljes kigyógyulást találnak.

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szívükön hordják, jól teszik, ha ezen könyv tartalmával megismerkednek; okulást fognak belőle meríteni, miként fojtható el már csirájában ama szörnyű titkos bűn, mely a testnek legszebb tulajdonságait szétrombolja és szomorú következményeivel az egész életet és ennek minden örömet elmérgesíti.

Ezen könyv, mely nagyobb világosság kedvéért bonczitani ábrákkal van ellátva, tölem 1 frt. beküldése mellett, posta utján is megszerezhető.

Dr. Ernst L.

hasonszenvi orvos,

Pesten, kétsas-utca 24. sz. II. emelet.

Idült vagy kezdetleges titkos betegségeket és tehetetlenséget,

hasonszenvi gyógmód szerint fényes sikerrel gyógyít

Dr. Ernst L.

Pesten, két sas-utca 24. szám, II. emelet, bemenet a lépcsőn.

Rendelési idő délelőtt 10–12. délután 1–5 óráig.

E betegségek gyakran a végből, hogy azonnali eredmény éressék el, a legkönnyelműbb módon nagy adag jó és későbbel kezeltnek. Az így gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg; annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedeket nyújt a hasonszenvi gyógmód, mert nemcsak a legregibb bajokat meggyógyítja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem kell. Az életrend oly egyszerű, hogy mindenkől megtartható.

Levélileg is eszközöltetik rendelés.

ROSENBERG TESTVÉREK KIADÁSÁBAN

Budapesten, egyetem-utca 2. sz., megjelent

Ifjúsági iratok minden korbéli gyermekek számára:

Forgó bácsi A. B. C.-és könyve jó gyermekek számára

Középnagyságu negyedrétt alakban, 26 lappal, kemény vászonkötésben, színes czimlappal. E gyermekkönyv a nagy és a kis abécézt tartalmazza, minden lapon egy-egy betűt néhány tréfás vagy jellemző alakkal az illető betű formájában s rövid verssel magyarázó szöveg gyanánt.

A képek pompásan színezték,

s gazdag változatosságot nyújtanak a gyermek képzelmenek, úgy hogy a művészi erők által kiállított mű a maga nemében egyetlennek mondható.

Ára 1 frt 20 kr.

A DADA KÉPESKÖNYVE.

Középnagyságu negyedréttben, keménykötésben 36 lap, színezett czimlappal.

E könyv az olvasni még nem tudó gyermeknek bájos gyermekalakokat, jeleneteket és állatokat mutat oly fényes kiállításban, hogy a legkisebb gyermek is mohó örömmel fog

utána kapni s a művészi kivétel e színezett képeknél biztosítja azon célt, hogy a gyermek figyelme leköttesse s a feltűntetett jeleneteket minden magyarázat nélkül is megérti.

A könyv külső borítékát színes czimkép díszíti. — Ára 1 frt. 20 kr.

GYERMEK-LUGAS.

Közép nagyságu negyedréttben, keményen kötve s pompás czimlappal ellátva 72 oldalra mintegy 40 gyönyörű, részint színezett, részint a szövegbe nyomott képet tartalmaz magyarázó szöveggel, elbeszélésekkel, mesékkel, dalokkal és költeményekkel.

E könyv azon célt, hogy vonzó tartalmával lekösse a gyermek figyelmét, kiválóan eléri, mert nem egyhangú, hanem gazdag vál-

tozatban követi egymást a bő tartalom, míg oly gyermekkönyvek, melyek csupán egy mesét vagy elbeszélést nyújtanak, az említett célt csak nagyon ritkán érik el. A jelen könyvet a gyermek, még ha egyszer már végig is olvasta, újból és újból előveheti s érdekekkel lapozhatja, mert mindig talál benne valamit, ami figyelmét fölkeltsi sőt amit könyv nélkül is be tud, Ára 1 frt.

LECKE UTÁN.

Mulattató és tanulmányos olvasmányok az érettebb ifjúság számára.

Középnagyságu negyedréttben, keményen kötve 144 oldalra, mintegy 80 válogatott, részint színezett, részint a szövegbe nyomott képet tartalmaz vonzó szöveg kíséretében, továbbá elbeszéléseket, költeményeket, dalokat s gondosan szerkesztett ismeretterjesztő cikkeket.

E könyvnél a szerző célja az volt, hogy az ismeretterjesztő olvasmányt egyesítse a mulattatóval s ez oly mértékben sikerült, hogy e mű valódi kincs bányája az érettebb ifjúság számára. Minden szülő örömmel fogja

e könyvet gyermeke kezébe adni s még nagyobb örömmel fogja azt a már kissé érettebb elméjű gyermek fogadni s annak tartalmát élvezni és becsülni.

A „Lecke után“ e könyv a gyermeknek szórakozáson és mulatságon kívül még oktatást is nyújt s alig van a könyvpiaczon mű, mely az ifjúsági irodalomban eddig nagyon érzett ezen hiányt oly teljesen kitölthetné.

Ára 1 frt. 40 kr.

E négy könyv, melyről teljes meggyőződéssel mondhatjuk, hogy páratlanul áll az ifjúsági irodalomban, mesés olvasó ára dacára pazar fénynyel van kiállítva s nagyon czélszerű ünnepi és alkalmi ajándékot képez.

ROSENBERG TESTVÉREK könyvkereskedése.